

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscowa: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa: Administracja „Nowej Reformy”. — Główna trafikarna w Rynku. — Agencja J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szecepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscowa prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokółowski, ul. Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu Herman Goldschmidt (sprzedawca oddzielnych numerów). I. Wollzelle 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstain & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wiedniu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzelle). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz 15 h. — Nadawane po 60 h. od wiersza. — Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — Załączniki do „Nowej Reformy” (prospekty, cirkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie. Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni świątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	połrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscach	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 kor. 70 h.
z dwurazową	38 „	19 „	9 kor. 50 h.	3 „ 20 „
W Państwie Niemieckim	48 „	24 „	12 „	4 „
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy” w Krakowie.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcji i Administracji Nr 41. Dla rozmów zamiejscowych 1572. Nr rach. poczt. Kasy oszczędz. 857.484.

Rekopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca. We Lwowie sprzedawca numerów po 12 h.: w Biurze dzienników S. Sokółowskiego, ulica Jagiellońska 3 i w Biurze Pielna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Wojna.

Czy Grecy zdobędą Janinę, a Czarnogórcy oblegane od początku wojny Skutari, jest rzeczą zupełnie obojętną dla dalszego przebiegu wojny w jej drugim okresie. Te dwa plac boju nie zwracają na siebie żadnej prawie uwagi. Natomiast pewna niespodzianka jest ta okoliczność, że na drugi plan zeszła także obecnie walka o Adrianopol, z powodu którego, jak wiadomo, zerwane zostały rokowania pokojowe. Także na linii Czataldży operacje wojenne zostały wstrzymane, a na pierwszy plan wysunął się nowy plac boju na półwyspie Gallipoli.

Obleganie Adrianopola idzie dawnym torem. Bułgarzy, którym nadzwyczajne szczęście wojenne Serbów z pewnością nie wychodzi na korzyść polityczną, gdyż Serbowie zaczynają myśleć o przodowaniu na półwyspie bałkańskim, nie chcieli z początku wzywać Serbów na pomoc ani pod Adrianopol, ani na linię Czataldży, sądząc, że — zdolają sami zwyciężyć Turków. Tymczasem zawiedli się i musieli, jak donoszą telegramy dzisiejszego numeru porannego wydania „Nowej Reformy”, zwrócić się do Belgradu z prośbą o pomoc. Rząd serbski postanowił natychmiast wysłać dwie dywizje piechoty pod Adrianopol.

Na linii Czataldży stan rzeczy jest prawie niezmieniony. Bułgarzy, którzy w pierwszym okresie wojny pędzili przed sobą Turków, jak stada owiec, utknęli na linii Czataldży, której nie zdołali przełamać za pomocą krwawych szturmów. Przyszłoby rozejm wojenny. Turcy z długiego stosunkowo zawieszenia broni skorzystali dosyć intensywnie, gdyż wzmocnili swoje pozycje i ściągali posiłki z Malej Azji. Co więcej — na tym placu boju przeszli Turcy na waleczną ofensywę, co prawda, na małą skalę. Bułgarzy skutkiem tego cofnęli się nieco na zachód i zajęli więcej obronne i dogodniejsze stanowiska. Bułgarzy widocznie przyszli do przekonania, że przełamanie linii Czataldży będzie rzeczą nadzwyczajnie trudną, postanowili więc wybrać inną drogę wiodącą do Konstantynopola.

Ta inna droga otwierała się przed Bułgarami po zajęciu półwyspu Gallipoli. Dopóki półwysp ten znajduje się w rękach tureckich, lota grecka nie może dostać się do morza Marmara. Z tego powodu postanowili Bułgarzy za wszelką cenę zająć wymieniony półwysp i nawet z pod Czataldży wycofali niektóre oddziały i wysłali je na Gallipoli.

Turcy naturalnie ocenili ważność półwyspu Gallipoli i ze swoich stanowisk obronnych pod Bulair wyruszyli na północ a czynniejszy wielki zwrot frontem na zachód, stanęli nad rzeką Kawa k. Przebieg walk, wedle sprawozdań bułgarskiego sztabu generalnego, był następujący: Dnia 4 b. m. Bułgarzy rozprzeczili nad rzeką Kawa k armię turecką, która cofała się w popłochu pod naporem wojsk bułgarskich, a zwłaszcza konnicy. Turcy cofnęli się na obronną linię pod Bulair, na wąskim przesmyku, wiodącym z lądu na półwysp, zaś Bułgarzy oszańcowali się na stanowiskach, które znajdują się na północ od Bulair w odległości około 5 kilometrów.

Dnia 8 b. m. Turcy znowu podjęli kroki zaczepne i wysłali 6 dywizji przeciw Bułgarom. Ale i ta bitwa skończyła się klęską Turków, którzy pozostawili na polu wojny przeszło 6.000 poległych. Turcy znowu znajdują się na dawnej linii Bulair. Próby lądowania, przedsięwzięte przez Turków na wybrzeżach morza Marmara i Czarnego, nie powiodły się. W dniach 8 i 9 b. m. oddziały tureckie, które chciały wyładować pod Szarköj, zostały przez Bułgarów odparte z powrotem na okręty. Cały północny brzeg morza Marmara znajduje się w rękach Bułgarów, począwszy od Silivri aż do Bulair.

Turcy trzymają się tylko pomiędzy szaniami

pod Bulair. Położenie ich jest niepomysłne, gdyż Bułgarzy przywożą tam ciężkie działa oblężnicze, które zrównają z ziemią szanie tureckie. Teraz chodzi o to, czy Turcy pod Bulair będą się mogli dłużej utrzymać. Gdy linia ta będzie złamana, zagrożone zostanie miasto Gallipoli, leżące na południowy zachód od Bulair. Oczywiście Bułgarzy będą wszelkimi siłami starali się zdobyć również Gallipoli. Gdyby rzeczywiście zajęli to miasto, w takim razie przewóz pułków tureckich z Azji byłby prawie niemożliwy, gdyż Dardanele pod Gallipoli mają zaledwie 2 1/2 kilometra szerokości. Każdy okręt turecki, płynący z Morza Marmara, dostałby się pod ogień dział obrotowych dział bułgarskich. A należy dodać, że dla zatopienia tureckich okrętów wystarczą nawet działa polowe. Po upadku miasta Gallipoli wojska tureckie na tym półwyspie już nie mogłyby liczyć na żadną pomoc z zewnątrz i zostałyby ostatecznie rozgromione. A wtedy groziłoby Konstantynopolowi bezpośrednie niebezpieczeństwo ze strony Bułgarów.

Tak przedstawia się położenie Turków wedle sprawozdań bułgarskiego sztabu generalnego. Tymczasem „Vossische Zeitung” w korespondencji z Konstantynopolem przedstawia odmiennie stan rzeczy. Trudno — twierdzi autor korespondencji — wyrobić sobie sąd o położeniu na podstawie rozmaitych, sprzecznych często doniesień. Tak jest zwłaszcza w odniesieniu do Gallipoli, gdzie stanowisko Bułgarów jest trudne, mimo że popiera ich od strony Saros grecka flota wojenna. Także przesadnie są wiadomości o klęskach Turków na półwyspie Gallipoli. Ranni, którzy przybyli tutaj z wymienionego placu boju, opowiadają zgodnie, że Turcy po krwawej, 14-godzinnej, bitwie odparli Bułgarów za rzekę Kawa k. Później dopiero musieli się cofnąć, ale nie w popłochu. Co do lądowań, to okręty tureckie wysadziły na ląd wojska pod Szarköj, Rodosto, Silivri, tudzież Ergeni.

Widocznie sprawozdania bułgarskie są przesadzone, atoli położenie Turków na Gallipoli na wszelki sposób nie można nazwać pomyślnym.

Po misji Hohenlohego.

(Telefonem.)

Wiedeń, 14 lutego.

„Ein Schlag ins Wasser”. — Na terenie wojny. — Haki paza. — Brak pieniędzy w Turcji. — Zastrzeżenie konfliktu rumuńsko-bułgarskiego.

Dzienniki w dalszym ciągu przynoszą obszernie komentarze do podróży ks. Hohenlohego i wyrażają przeważnie zdanie, że podróż ta nie miała powodzenia. „Die Zeit” nazywa ją „Ein Schlag ins Wasser”. Podróż ta bowiem wcale nie wyjaśniła sytuacji. Nie wyjaśniła, ani nie poprawiła stosunku między Austrią a Rosją.

„N. Fr. Presse” nbolewa, że ogłoszenie półrocznej enuncjacji o tej podróży nastąpiło tak późno, z powodu czego pojawiły się różne pogłoski o niepowodzeniu tej misji. „N. Fr. Presse” widzi mimo to w tej podróży możliwość rozpoczęcia nowej ery w stosunkach austro-rosyjskich, jeżeli Rosja uzna, że między oba państwa nie ma powodu do rywalizacji i że punkty sporne się zmniejszą. Chodzi o to, czy Rosja zgodzi się na stanowisko, zajęte przez Austrię, że Bałkan należy do państw bałkańskich.

W operacjach wojennych na terenie wojny nastąpił wprawdzie od kilku dni zastój, z różnych jednak przyczyn wnoszących faworyzującą tę sytuację Bułgarów. Znaczenie się poprawiła, natomiast położenie Turków stało się krytycznym. Bułgarzy widocznie jeszcze w czasie zawieszenia broni powzięli obecny plan kampanii i wysy-

łali swoje wojska z pod Czataldży na półwysp Gallipoli. Turcy zaś dopiero teraz muszą zmieniać swój front. Jednakże wysadzenie wojsk tureckich na ląd półwyspu Gallipoli nie może się odbywać z taką szybkością i precyzją, ponieważ silny ogień artylerii bułgarskiej przeszkadza w tej strategicznej akcji. Wobec tego zrozumiałą jest chęć Turków zawarcia jaknajszybszego pokoju. Dotychczasowe jednak usiłowania w tym kierunku pozostały bez skutku. Być może, że Haki paza, który wyjechał do Londynu, wiezie tam nowe propozycje.

Turcy cierpią też ogromnie z powodu braku pieniędzy. Zarządzone pożyczka wewnętrzna nie przyniosła pożądanego rezultatu. Wprawdzie z Malej Azji napływają liczne składki, ale dzienniki żałują, że najjaśniejsze sfery w Konstantynopolu i Stambule zachowują się prawie zupełnie obojętnie. Także spodziewane finansowe poparcie ze strony Indii dotąd nie nastąpiło.

Konflikt rumuńsko-bułgarski wszedł znowu w stadium bardzo ostre. Zapewniają, że Austrija interweniowała nie tylko w Sofii, ale i w Bukareszcie, starając się obie strony nakłonić do umiarkowania.

Rekowania rumuńsko-bułgarskie.

Sofia, 14 lutego.

Po wczorajszej konferencji Sarafowa z Ghiką nastąpiła w rokowaniach rumuńsko-bułgarskich znowu przerwa, która potrwa aż do powrotu Danewa, bawiącego w głównej kwatery. Bułgary oświadczają, że nigdy nie zgodzi się na odstąpienie Silistryi, a co najwyżej zgodzi się na znieścieńie fortów koło Silistryi i odstąpienie większego pasa ziemi nad morzem Czarnym, niż pierwotnie zamierzano. Rumunia jednak obstaje dotąd przy żądaniu bezwarunkowego odstąpienia jej Silistryi.

Rosja korzysta ze zwłoki.

(Koresp. „N. Reformy”.)

Warszawa, 12 lutego.

(Zmiana w nastojach. — Osobliwy impet. — Istotny atut w swob. — Dawnej a dał. — Mniejsza ofensywa. — Domniemany generalissimus. — Podstępne wysiłki.)

Wersja, jakoby posłostał księcia Hohenlohego nad Nową miasto wskrzesić trójcesarskie „święte przymierze” wciąż jest w naszym społeczeństwie rozpowszechniana. Natomiast w sferze „istotno ruskiej” to wydarzenie polityczne zgola inaczej jest komentowane. Tam panuje niezbita przekonanie, że „motu proprio” sędziwego monarchy austro-węgierskiego jest aktem nie tyle humanitarnym, ile wypływającym z pobudek obawy przed militarną potęgą caratu. Nie tylko bowiem z ostrożnego tonu prasy rosyjskiej, ale przede wszystkim z rozmów, jakie miałem w ciągu dni ostatnich z wieli przedstawicielami biurokracji i wojskowości rosyjskiej, odnosi się wrażenie ogromnego tryumfu i daleko idących nadziei na dalszą przyszłość.

Ci sami panowie, którzy jeszcze tak niedawno prawili z jakimś zakłopotaniem o niebezpieczeństwo pewnych ustępstw wobec tak intensywnie mobilizujących się Austro-Węgier, teraz, po misji księcia Hohenlohego, snują daleko idące wnioski, że gdyby Rosja nieugięcie stała przy raz wyznaczonej polityce bałkańskiej, to przeciwna strona nigdy się nie ośmieliłaby wystąpić zaczepnie. Oczywiście poza tym nastrojem dumnej pewności, kryje się niemałe zadowolenie z osiągnięcia istotnego atutu, jaki Rosja bezwarunkowo zdobyła z odwołki orężnego starcia.

Nie ulega wątpliwości, że przed niespełna jeszcze trzema miesiącami, wówczas gdy z tam-

tej strony kordonu wszystko już było intensywnie do akcji czynnej przygotowane — pogotowie wojenne caratu znajdowało się w oplakany stan. Dziś już jest inaczej. Nietylko na strategicznej linii domniemanej defensywy, stoją już pełne korpusy, ale nadchodzą tutaj wieści, że istnieje zamiar wysunięcia poważnej armii naprzód. Są pewne oznaki, że tworzy się nowa rosyjska linia strategiczna, której wysunięcie pozwala się domyślać, że sztab generalny rosyjski ma na widoku także... ofensywę.

O czemś podobnym jeszcze przed kilku tygodniami trudno było pomyśleć. Istnieje domysł, że minister wojny, generał Suchomlinow, po powrocie z Francji, gdzie odbywał tajną konferencję z francuskimi strategami, skłonił petersburski sztab generalny do poczynienia poważnych bardzo zmian w poprzednio ułożonym planie zasadniczym.

Więc według różnych wieści, krążących w sferach wojskowych, w ciągu najbliższych kilku tygodni pięć korpusów, czyli dwustoty pięćdziesiąt armii rosyjskiej posunie się ku granicom północno-zachodnim państwa, w niczem nie osłabiając dotychczasowej linii defensywnej, gdyż zastąpi te korpusy nowe wojska, ściągane ze środków i północnych gubernii. Dowiaduje się równocześnie, że świeżo mianowany głównodowodzącym w okręgu wileńskim, generał Rennenkampff, jest już z góry zamianowany generalissimusem całej armii na wypadek wojny. Utrzymuje się wersja, że nawet teraz generał Rennenkampff posiada dyskretną władzę wydawania pewnych tajnych poleceń swoim kolegom, dowódcom wojsk okręgów: warszawskiego i kijowskiego.

Z uwagi na obecne i przyszłe stanowisko tego domniemanego generalissimusa zaznaczam, że generał Rennenkampff uchodzi w opinii rosyjskiej za wielce wybitną indywidualność. Niemniej z pochodzenia, na wszystkich stanowiskach wojskowej kariery był despotycznym rygorystą w zakresie dyscypliny, a zarazem abnegatem na punkcie wygód osobistych. Mimo swej dzikiej wprost szorstkości, jest bardzo popularny wśród żołnierzy, natomiast nieubliwany przez oficerów wszelkich stopni. Sam bowiem niezmiernie czynny, gardzący zbytkiem i komfortem, wprost rzucając każdego wykwintnisi i zaniebującego się w służbie ofiera. Podczas wojny japońskiej wspaniale zastąpił jakiegoś kapłana i podpułkownika za niesubordynację w chwili odwrotu z pod Mukden. Był wówczas tylko generałem dywizji, która się wyróżniła zaszczytnie w jakichś epizodycznych momentach niefortunnej wojny. — Czy generał Rennenkampff posiada talent organizacyjny i strategiczny? — to już okaże się podczas nowej wojny.

Od kilku tygodni słychać podczas nocy, gdy przychyla gwar miejski, jakiś oddalony huk, niby podziemne wybuchy. To stopniowe burzenie ukrytych w ziemi kondygańcy fortecznych. Ze zniszczeniem twierdzy warszawskiej, niszczy się powoli i te podziemne urządzenia, które przed niespełna pół wiekiem, dziesiątki milionów rubli pochłonęły.

0 dostawy wojskowe.

(Korespondencyja „Nowej Reformy”).

Wiedeń, 12 lutego.

(wb) Skutkiem zjadliwych napaści, jakie w sferach politycznych niemieckich wymierzono na kraj nasz z powodu wiadomości o zdobyciu kilku drobnych dostaw wojskowych przez przedsiębiorstwa krajowe, posłowie dr. Loewenstein, German, Stesłowicz i tow. wnieśli interpelację do prezenta gabinetu w sprawie większego uwzględnienia galicyjskiej produkcji przemysłowej i rękodzielniczej przy

rozdawnictwie dostaw dla armii i ochrony krajowej. Interpelacja opiewa:

„Posłowie Jesser, Oberleithner i tow. wnieśli przed kilku dniami interpelację do waszej Ekscelencji z zażaleniami na rzekome faworyzowanie Galicji z okazji dostaw wojskowych, i pytają, czy Ekscelencja skłony jest zarządzić, aby warunków przy tem rozdawnictwie nie zmieniano na „korzyść” przemysłu galicyjskiego.

„Podpisani konstatują wobec tego, że do tychczas w dostawach tych uczestniczą nieliczne gałęzie przemysłu i rękodzielnictwa galicyjskiego, podczas gdy przeważającą część zamówień na cel wspomniany w wysokości stu milionów rocznie przypada na przedsiębiorstwa pozagalicyjskie. Dodawczy do tego dostawy dla c. i k. marynarki, w których Galicja nie ma tak dobrze jak żadnego udziału, otrzymujemy obraz minimalnej kwoty dostaw tego kraju. Wydatki na wojsko i marynarkę popierają rozwój przemysłu innych krajów koronnych, które mogą przez to łatwiej znieść ciężary wojenne, podczas gdy dla gospodarki i siły podatkowej Galicji wydatki na wojsko są pozycją bierną w bilansie kraju i jego znacznym obciążeniem.

„Odpowiadający wymaganiom sprawiedliwości, gdyby nieliczne galicyjskie fabryki i warsztaty które przygotowały się do dostaw wojskowych, otrzymywały większe, niż dotychczas, zamówienia.

„Już te okoliczności, jako też fakt, że Galicja dostarcza jednej czwartej całego kontyngentu rekruta, będącego ponadto znakomitym materiałem żołnierskim, wystarczają, aby uzasadnić odpowiedni udział Galicji w dostawach dla armii.

„Podniósł atoli należy moment następujący nadzwyczaj doniosły:

„Galicja, jako wydłużony, otwarty kraj pograniczny, jest skutkiem geograficznego położenia najbardziej eksponowanym krajem koronnym monarchii. Gospodarka kraju wobec wszelkich komplikacji polityki zagranicznej, wystawiona jest bezpośrednio na największe wstrząśnienia. Ostatnie miesiące dały tego dowody, a straszne spustoszenia, które kraj nawiedziły, spowodowały bez wojny jej następstwa, są aż udatno znane. Pociągające zaczątki ruin przy myślowego bardziej intensywnego uległy zniszczeniu, liczne egzystencje skazane zostały na kłó zebrać. Społeczne odruchy tego stanu już się objawiają i wśród ludności dają się spostrzec oznaki groźnego wrzenia. Granic legalności dotąd wprawdzie nie przekroczono, ale rozlewność ostatnich, zgromadzeń publicznych są upomieniem czynników powołanych, aby przyszły zaważać z pomocą tym warstwom zarobkującym, którym zabrakło sposobności do pracy.

„Pierwszorzędnym interes państwa sam przez się wymaga zapobieżenia możliwości zawiązków socjalnych właśnie w niewyjaśnionej jeszcze obecnie sytuacji politycznej na granicy monarchii.

„Podpisani uważają za swój obowiązek zapytać Ekscelencję, czy jest skłonny użyć swego wpływu w tym kierunku, aby niewielu przedsiębiorstw zorganizowanych w Galicji da dostaw dla armii, zabezpieczono sposobność do pracy przez przydzielenie odpowiedniej ilości dostaw?”

Prywatny monopol zapalkowy.

Rządowy projekt ustawy o opodatkowaniu zapalek wejdzie niebawem na porządek dzienny obrad w Radzie państwa. Jak wysoki ma być nowy podatek i jakich po nim dochodów rząd się spodziewa, o tem przed kilku dniami podaliśmy

Wiktor Gomulicki.

Bój olbrzymów.

Powieść historyczna.

(Ciąg dalszy.)

To był hukie żelazny, hukie Termopolski. To byli rycerze nie dla żółdu walczący, lecz dla idei. Każdy żołnierz polski wart był dziesięciu francuskich, a stu sprzymierzonych.

Cesarz widział tylko oczy tego wojska, i to mu wystarczało. Zapadłych policzków i podartego obuwia widzieć nie chciał. Dobry wódz i historyk, wiedział, że i Leonidasa zastęp szedł w bój pójnagi.

Przyjaźnie pozdrowił księcia Józefa; z zadowoleniem uśmiechnął się, widząc w jego twarzy wyraz bezgranicznego poświęcenia. Czy rozumiał głębię i świętość tej ofiary? Nie tracąc czasu, zsiadł z konia i wstąpił na najbliższy wzgórek. Z lunetą przy oczach, rozpatrywał dingo stanowiska rosyjskie. Ręka go zabolala od trzymania ciężkiej lunety — oprócz jej nie miał na czem...

— Murat! — zawołał na stojącego w pobliżu szwagra. — Dajno mi tu swe ramię! Murat stanął przed Cesarzem, który na jego ramieniu umieścił lunetę. Ale że był od Cesarza wyższy, zgarbić się musiał, aby dokładnie swa

rolę pełnić. Wyglądałoby to zabawnie i śmiesznie, gdyby nie było w tym czasie — wojna jest sprawą poważną i na śmiech miejsca w niej niema.

Skończywszy spostrzeżenia, zwrócił się Cesarz do księcia Józefa.

— Ty, mości księżu, ruszysz z pułkami swemi prosto. Na drodze swej spotkasz niezawodnie przeszkodę...

— Wiem, „sire”.

— Przeszkody te usuniesz..

— Tak, „sire”.

— Zaaatakujeś następną lewe skrzydło rosyjskie..

— Wiem, „sire”.

— Trzymając się w zacięciu, będziesz wspomagał działania wielkiej armii..

— Tak, „sire”.

Cesarz miał już odejść, lecz zatrzymał się, czytając w oczach księcia jakąś myśl niewysłowioną.

— Czy księżu — zapytał — masz mi coś do powiedzenia?

— Chciałbym, „sire”.

— Mów.

— Lewe skrzydło rosyjskie opiera się o las. Za lasem znajduje się wieś Ulica, oraz stary gościniec, wiodący do Moskwy. Czy wolno mi, na własną rękę, zająć wieś, i w danym razie przeciąć odwrót nieprzyjacielowi?

Cesarz spojrział bystro w oczy polskiego woźdza. Myśl księcia była wyborna — w sekundzie to ocenił. Ale udał namysł i po chwili dopiero

pochylił głowę, dając znak przyzwalający. Tylko znak.. Nie lubił bowiem przyznawać głośno innym ani geniusz wojennego, ani zasługi.

Powracając do głównej kwatery w usposobieniu doskonałym. Przez całą drogę nacili półgłosem — fałszywie, jak zwykło:

„La victoire, en chantant,
Nous ouvre la barrière..”

Plan dnia jutrzejszego był gotowy. Pozostało zajęcie dobrego punktu spostrzegawczego oraz ułożenie wojennego „ordre du jour”.

Miejsce dla siebie cesarz wybrał w samym środku linii bojowej francuskiej, która biegła prawie równoległe z linią rosyjską — wprost wielkiej reduty, od początku celem jego zabiegów będącej. Otaczała go czworobokiem gwardya: na tyłach stara, od czoła młoda. O ten mur rozbiłby się nawet ocean.

Rozkaz dzienny wydano późnym wieczorem. Do pułkowników polskich przybył on o samej północy. Oficerowie tłumaczyli rozkaz podoficerom; sierżanci nieśli go do szeregowców. Od czytano go po polsku żołnierzom, którzy spędzali noc przy licznych ogniskach, było bowiem zimno, wietrzno i dżdżyste.

Mazurów słabo rozgrzewały frazesy cesarza o „upragnionej gorącej bitwie”, przypomnienia Friedlanda i Austerlitz, obietnice zaszczytów, zamkniętego w słowach: „on tam był!”. Do przekonania trafiali im najbardziej zapewnienie, że ta bitwa przyspieszy ich powrót do Ojczyzny..

„Ojczyzna” nie była dla nich pojęciem oderwanym, ani promienną, skrzydlatą marą, ani piękną alegorią, która maluje się na transparentie, aby w dniu jakiejś wielkiej „gali” cieszyła oczy tłumu.

Dla Wojciecha Sęczka, Bartłomieja Kwiciola, Walentego Kluska, oraz ich bliźszych i dalszych sąsiadów, ojczyznę wyobrażała kryta słońca, z bocianem na strzecie, z „babą” i kilkorgiem „pędraków”, chałupa, a przy chałupie ziemi ornej szmat, laki kawał, kapusty i kartofli „li cha”, wreszcie chlew jak się patrzy, napój rozwałony, gnojny pełny, a w nim bydłatek para, wieprzak galant i gadzina..

Miejszy ich kamraci przez ojczyznę rozumieli swój warsztat, krzywa wiodąca doń uliczka, fary z huczącymi w święta dzwonami, izbę niską w winiarni, gdzie się z kmiotkami dobrze, bo głośno gada — przytem starych ojców swych, młodą żonę lub narzeczoną, przyjaciół, towarzyszy, dzieci małe, swoje lub cudze..

Wszystko to było z bliska powszednie, trochę nudne, może nawet niezbyt piękne. Ale z oddalenia kilkunast mil, pod niebem z ołowiu, wśród trzęsawisk, gór i rozpadlin, gdzie na każdym kroku czaił się wróg, nienawista i zemsta, dyszący, te chałupy, warsztaty, kmiotrzy, tracący się kieliszkami, potargane kobiety i umorusane dzieci, nawet wąskie, pełne śmiecia zaułki i chlewy z wieprzakami — nabierały niewymownej piękności, nadziemskiego prawie blasku. Było z tem, jak ze stajenka Betleemska, gdy bóstwo w niej zagościło.

Poniatowski o wczesnej godzinie pospieszył na wskazane miejsce. Spodziewał się zastać tam strzelców rosyjskich, jako przednią straż lewego skrzydła armii nieprzyjacielskiej.

Tych strzelców miał pokonać i rozprzeczć, a potem, zwyciężając, jedną po drugiej, przeszkody i zasadzki, pułki rosyjskie okrażyć, i od tyłu, ze wszystkimi Polakami na nie pójść..

— Na przepaść — dokończył cesarz w myśli.

— Na przepaść — pomyślał księżu, uczuwając na chwilę mroź w sercu.

Obaj rozstali się ze spuszczonei oczami. Napoleon w oczy towarzyszowi spojrzeć nie śmiał; księżu — nie chciał.

Okazało się, że wiadomości cesarza o lewym skrzydle rosyjskiem nie były dokładne. Skupiając całą uwagę na reducie Szewardskiej i Borodinie, nie zdawał sobie sprawy z tego co się działo po prawej jego ręce, wśród odległych wzgórz, lasów i parowców. Wyzierali stamtąd tajemniczo i wyzierał strach: wolał tam postać cudzoziemców, niż swoich. Od czego? „braves des braves”, żeby samemu diabłu się nie śmiało zagadali!

Poniatowski, stanowisko swe zastrzegł, i nie został. Natomiast wyspłył się na polu niemu roje żołnierstwa dość bezadnie, ponieważ te były rezygnacyi niż ducha zwycięstwa.

Bystre oko księcia rozpoznawało ich od razu, „opodczęje”.

szczegółowe informacje. Motywy projektu powołują się pomiędzy innymi na to, że w innych państwach, a przedewszystkiem w Niemczech, podatek zapałkowy już przed kilku laty został zaprowadzony. Wobec tego podnieść należy, że w Niemczech wywołał on w szerokich masach oburzenie i rozgoryczenie w najwyższych stopniach i powszechnie znana jest rzecza, że w znacznej części tam właśnie, tak ogromnie niepopularnemu podatkowi, niemiecka socjalna demokracja podczas ostatnich wyborów parlamentarnych zawiadziała niebawem dotąd sukcesy. Ile razy bowiem robotnik w Niemczech zapalał sobie fajkę, przypomniał sobie zienawidzony podatek, zwracał na rząd i parlament ówczesny, którego większość zgodziła się na projekt rządu. Poza ten podatek niemiecki nie jest tak wysoki i aczciwliwy, jakim ma być w Austrii.

Ulegać nie może najmniejszej wątpliwości, że po uchwaleniu i wprowadzeniu w życie podatku zapałkowego w monarchii austriackiej, niezbędny ten artykuł znacznie podrożeje, a podatkiem przedewszystkiem dotknięte będą uboższe warstwy ludności, które na zaprowadzenie elektrycznego oświetlenia nie mogą sobie pozwolić. To też warstwy uboższe przeznaczone być miały do nowego podatku. Znaczący obciążają, że na główne ludności przypadnie rocznie około pół korony podatku. Suma taka w rodzinach mniej zamożnych i ich budżetach domowych niewątpliwie odgrywa już pewną rolę.

Podatek zapałkowy był już od dawna rozpatrywany w sferach rządowych, a z chwilą zaprowadzenia go w Niemczech, przykład ten był dla nich dużym zachętą. Początkowo myślimy, o państwowym monopolu zapałkowym, od którego jednak odstąpiono ze względu na to, że ten sposób monopolizowania zapałek byłby znacznie kosztowniejszy. Kupowanie zapałek przez państwo, ich reorganizacja, przeprowadzanie potrzebnych adaptacji i t. p., przedstawia się bowiem znacznie drożej, aniżeli w zarządzie prywatnym. Z tego powodu rząd, odstępując od monopolu państwowego, popiera wszelkimi siłami stworzenie Towarzystwa akcyjnego „Helios”, które faktycznie otrzyma na Austrię prywatny monopol zapałkowy i w którym pomiędzy innymi zaangażowany jest nasz Bank Przemysłowy we Lwowie.

Sprawa cała posiada duże znaczenie także dla naszego galicyjskiego przemysłu zapałkowego. W kraju naszym istnieje siedem fabryk zapałek, z których, po przeprowadzeniu wewnętrznej reorganizacji w towarzystwie „Helios”, cztery mają być zwinione. Zwolennicy tej najnowszej akcji, do których obecnie z natury rzeczy lwowski Bank Przemysłowy, będą tutaj interesowanym, należą, przedstawiają rzecz w ten sposób, że galicyjskie fabryki są źle urządzone, położone niekorzystnie i dla tego towar bardzo drogo produkują. Podnoszą dalej, że niektóre fabryki galicyjskie nie posiadają ani odpowiednich budynków fabrycznych, ani urządzeń maszynowych, skutkiem czego, zwłaszcza w ostatnich latach, zmuszone były pracować z wielkimi stratami. Sytuacja ta zmieni się z chwilą, gdy sprawę ujmie w ręce Towarzystwo „Helios”, które słabe fabryki zwinie, a lepsze zmodernizuje i zapatry w najnowsze urządzenia maszynowe.

Oto w głównych zarysach stanowisko zwolenników założenia Towarzystwa „Helios”. Zdaje nam się, że jest ono jednostronne. Przedewszystkiem podnieść należy, że wszelkie monopolizowanie przemysłu, a za takie uważać należy przyszłą działalność Towarzystwa „Helios” — jest sprzeczne z interesami naszego kraju, które ewentualnie duże straty wyrządzić może. Monopole, czy państwowe, czy prywatne, osłabiają rzadkość i przedsiębiorczość, podkopują samodzielność i paraliżują inicjatywę. Nadto wątpliwa jest rzecza, czy kartel zdoła podnieść przemysł zapałkowy w Galicji. Zapominając nie należy, co już podnoszą dzienniki wiedeńskie, że „Helios” w pierwszej linii zwróci uwagę na najnowsze fabryki zapałek w Czechach i Morawach. Fabryki te, które już dziś produkują znakomity podobno towar, mają być powiększone, rozszerzone i zaopatrzane w najlepsze urządzenia maszynowe. Oczywiście tam też społecznie punkt ciężkości fabrykacji zapałek, które kraj nasz zaczyna zalewać. My zaś w Galicji, jak zwykle, dostad się łatwo możemy na szary koniec. To znaczy, że zapałki obce i do tego z powodu ich opodatkowania droższe, aniżeli dzisiaj, wypierać będą nasz wyrób krajowy. W ten sposób z czasem zupełnie nieubzdolniony być może nasz krajowy przemysł zapałkowy, a co najmniej jego przyszła akcja, inicjatywa i samodzielność będą sparaliżowane.

Zwolennicy monopolu prywatnego, jaki tworzy towarzystwo „Helios”, przedstawiają namże fabryki krajowe w bardzo opłakany stan. Nie możemy w tej chwili ocenić, o ile twierdzenia te odpowiadają rzeczywistości. W każdym razie uderzać musi, że dopiero teraz właśnie bezwartościowość tych przedsiębiorstw stała się przedmiotem dyskusji publicznej. Wreszcie zapominając nie należy o doli miejscowych robotników, zatrudnionych obecnie w fabrykach zapałek. Z pewnością położenie ich dziś jest smutne. Czy jednak polepszy się z chwilą rozpoczęcia akcji przez „Helios”, również wątpliwa jest rzecza. Część fabryk będzie zwiniona i oczywiście z chwilą ich likwidacji straca pracę i chleb ta rzesza robotnicza, która dotąd w nich się zatrudniała.

Niezależnie więc od tego, że zapałki podrożeją, stworzenie prywatnego monopolu nasuwa cały szereg liczących wątpliwości i dlatego uzasadnione są obawy, aby kraj nasz skutkiem tego nie doznał zawodu i poważniejszej nie ponosił szkody. Czy zaangażowanie się w tę sprawę Banku Przemysłowego było wskazane, jakie kwesty, która również nasuwać musi poważniejsze wątpliwości. Doświadczenie uczy bowiem, że zmonopolizowanie przemysłu nie jest zgodne z interesami kraju naszego.

Wydział Rady powiatowej żywieckiej rozsyła następujące pismo:

„Dozdoła do wiadomości wydziału powiatowego, że żywiecka fabryka zapałek w Zadziole w skutek kartelu ma być zwiniona. Gdyby to istotnie nastąpiło, ludność tegoż powiatu bardzoby ucierpiała. Brak bowiem przemysłu u nas smutna ogromna choroba ludzi do wychoźdźstwa za granicę i żyćcyby tylko należało, aby się przemysł rozwijał i pozwolił zatrudnić jak najwięcej robotników na własnym zagonie. Tymczasem przez ewentualne zwinienie żywieckiej fabryki zapałek w Zadziole pozabawimy się zatrudnienia około 100 robotników naszych

z rodzinami. Taka strata na tam pelu i w ciężkich warunkach bytu w tutejszym powiecie niezem sie powetować nie da”.

Krakowskie Zagłębie węglowe.

Otrzymujemy pismo następujące:

W numerze 53 „Nowej Reformy” z dnia 1 lutego b. r., ogłosiła grupa inżynierów górniczych pod powyższym tytułem artykuł, polemizujący z odczytem dra A. Benisa o wpływie noweli górniczej na przyszłość krakowskiego Zagłębia, który to odczyt był ogłoszony w „Czasie” z dnia 28, 29 i 30 stycznia b. r.

Wobec zawartych tam dat technicznych jako też wniosków, do których ta polemika w pewnych pismach w kołach niefachowych i ze stosunkami górniczego Zagłębia nieobznajomionych mogła dać powód, zajął się krajowe Towarzystwo górnicze tą sprawą i doszło po przeprowadzonej na walnym zgromadzeniu dnia 7 b. m. dyskusji oraz na podstawie szczegółowego zbadania całego materiału do następującego wniosku:

1) Różnice w danych technicznych, dotyczących czasu i kosztów założenia kopalni wynikły z tego, że p. dr Benis wziął do swych cyfr za podstawę całość kopalni węgla, o przeciętnej rocznej produkcji 40.000 wagonów, pojętej jako przedsiębiorstwo zarobkowe, wraz ze wszystkimi zakładami, interkalarymi, procentami i t. p., a to od czasu rozpoczęcia robót górniczych odnośnie kopalni aż do czasu osiągnięcia produkcji, pokrywającej koszty ruchu, podczas gdy autorowie artykułu „Nowej Reformy” mieli na myśli czas i koszt zbudowania tylko urządzeń natury czysto technicznej, osobno traktując nabywcę, względnie odkrycie terenu, nie uwzględniając interkalaryów i t. p.

O ile się zaś uwzględni wszystkie te czynności, dochodzi się do cyfr, obracających się w ramach, zakreszonych w artykule p. dra Benisa, które to cyfry odpowiadają stosunkom, istniejącym faktycznie w obecnym górniczym węglowym Zarzucie, że cyfry, podane przez p. dra Benisa, są przesadne, jest tedy zupełnie niezasadnością.

2) Autorzy wspomnianego artykułu „Nowej Reformy” oświadczali w swoim i współpodpisanych imieniu, że działalność publiczną p. dra Benisa, zmierzającą do obrony Zagłębia i górnictwa krajowego, w całej pełni uznają i z nią się w zupełności godzą. O ileby przypadkowe zestawienie pewnych zwrotów w ogłoszonym artykule wywołało u czytelników inne wrażenie, oświadczają, że to nie było ani w ich intencji, ani zamiarze i z przykrością konstatują, że w błędnym zrozumieniu wywodów ich artykułu pojawiła się w „Głosie Narodu” z dnia 6 b. m. niezgodna z rzeczywistością prawdziwymi cyframi krytyka wywodów p. dra Benisa oraz jego działalności w dziedzinie górnictwa krajowego.

Ponieważ artykuły w „Głosie Narodu” zwracają się także przeciwko działalności posła Zarzadzkiego, uważa Krajowe Towarzystwo Górnicze za swój obowiązek oświadczyć, że wszelkie w tych artykułach podniesione przeciw niemu zarzuty, są zupełnie niezasadne, a przez błędne informowanie uwiązają, nie tylko jego osobie, ale w wysokim stopniu niekorzystnie oddziałują na opinię publiczną, a tem samem przynoszą szkodę polskiemu górnictwu.

Krajowe Towarzystwo Górnicze uważa wobec tego powyższą sprawę za ostatecznie załatwioną.

Za wydział Krajowego Towarzystwa Górniczego:

Prezes: inżynier Antoni Schmitzek.

Sekretarz: inż. Maryan Szydłowski.

O pomoc dla chorej młodzieży.

Otrzymaliśmy następującą odezwę:

Walka z gruźlicą — oto hasło, które rozbrzmiewa coraz głośniejsze na całym obszarze cywilizowanego świata. Jednym z potężnych środków tej walki są sanatoria, zakładane dla zamożnych i ubogich, dla wszelkich warstw społecznych. Nasze społeczeństwo zdobyło się załadować na kilka takich placówek, lecz ze smutkiem wyznać należy, że jeszcze nie wszyscy dość oceniają ich wielką doniosłość.

W Zakopanem istnieje od lat dwunastu Dom Zdrowia „Pomoc Bratnia” dla pierwszobornej, uczęszczającej się młodzieży, usługującej za swe bratnie grosze wyrwać śmierci chorych kolegów. Z kilkunastu koronami w ręku porwała się ta garstka do wielkiej czynu i pracowała wytrwale z zaparciem się siebie. Dzięki ofiarności ogółu i kilku większym zapisom i darom, zdobyło po jedenaście latach piękną, obszerną posiadłość, na której wznoszą się dziś trzy domy — dla młodzieży męskiej, dla młodzieży żeńskiej, oraz pawilon gospodarczy z dużą leżalnią etc. Dom Zdrowia, zaraz mieszczący się w najładnym domu góralskim, przekształcił się powoli na dobrze urządzone i wzorowo prowadzone Sanatorium dla 50 osób. Od lat dwunastu spełnia on coraz lepsze swe szczerne posłannictwo, społeczeństwo zawiązało mu już setki uratowanych jednostek!

Niestety „Pomoc Bratnia” znajduje się obecnie w ciężkich warunkach finansowych, gdyż ma duże zobowiązania pieniężne, pozostałe po budowie; polewając zaś opłata od osoby pokrywa załadowe w 3/4, rzeczywiste koszty, resztę musi Dom Zdrowia zdobywać bądź w postaci składek członków założycieli (200 koron jednorazowo), członków wspierających (20 koron rocznie), członków czynnych (2 korony rocznie), bądź w formie przedsiębiorstwa filantropijnego.

Czyżby nie należało tego ostatniego źródła niepewnych dochodów, tego systemu wymuszonych ofiar, zastąpić pomocą dobrowolną, stałą lub doroczną? Wszak idzie tu o sprawę bliską i drogą wszystkim, wszak idzie o ratowanie młodych istot, które jeszcze ocalić można!

Któż z nas nie ma wśród swoich najbliższych takich, których tej strasznej chorobie wyrwać nie mógł? W imię tych bolesnych i drogich wspomnień, dajmy w sposób dostojny, w formie ofiary świadomej, to, na co nas stać! Niech ta pomoc będzie ogólnym podatkiem zdrowych dla chorych, starszych dla młodszych — kolegow dla kolegow! Stworzmy dla tej, na wzniosłych zasadach solidarności koleżeńskich opartej instytucji, trwałe podstawy bytu, zapinając się na jej członków, lub przysyłając datki jednorazowe, dla pokrycia długu po budowie, pod adresem zarządu towarzystwa Domu Zdrowia uczęszającej

się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia” w Zakopanem.

Henryk Sienkiewicz, prof. dr Ignacy Baranowski, prof. Ignacy Chrzanowski, dr Lesław Głaziński, Henryk Grohmann, Emilia Hersowa, dr Tomasz Janiszewski, dr August Zogacki, prof. dr Antoni Mars, prof. dr Stanisław Paredski, Marya hr. Sobañska, dr Alfred Sokołowski, Marya ks. Sułkowska, Eleonora Szczepińska, Marya hr. Tarnowska, prof. dr Bolesław Wicherkiwicz, redaktor dr Aleksander Vogel, dr Edward Zieliński.

Kronika powstania 1863-64 roku.

14 lutego.

W Tarnogrodzie (L.) rozbijają powstańcy kozaków. — Pod Kłeczowem (Pl.), kolumna, wysłała przez Biedrą, rozbija oddział powstańców, który w rezerwie uchodził w lasy.

Kronika.

Kraków, 14. lutego.

Trzy dni Świąt. Tegoroczne kalendarze mylnie podały, że święto Zwiastowania Matki Boskiej będzie obchodzone w poniedziałek dnia 31 marca b. r. Z krakowskiego konsystorza ksiądz-biskup, informując, że święto to przypadnie w dniu 25 marca b. r., zaraz we wtorek po Wielkiej nocy. W ten sposób chrześcijańskie społeczeństwo obchodzić będzie jeden po drugim trzy dni świąteczne: niedzielę wielkanocną, poniedziałek wielkanocny, a we wtorek święto Zwiastowania Matki Boskiej.

O przyłączenie Podgórza do Krakowa. Jutro odbędzie się w magistracie krakowskim posiedzenie delegatów Krakowa i Podgórza celem ostatecznego ustalenia warunków przyłączenia Podgórza.

Teatr krakowski. W sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego, przygotowanym dla Sejmiku znajduje się osobny ustęp, poświęcony działalności teatru miejskiego w Krakowie. Spostrzeżenia Wydziału krajowego oparte być musiały na sprawozdaniu komisji artystycznej miejskiej w Krakowie, w skład której wchodził dwóch delegatów Wydziału krajowego. Sprawozdanie to od dłuższego czasu wykazywało wiele braków tak u personelu, jak i pod względem artystycznej działalności teatru krakowskiego, mimo, że prasa miejscowa w krytykach swych ich pobłażliwie. Wydział krajowy podnosi w swym sprawozdaniu, iż komisja artystyczna uważa jako najjaśniejszy moment repertuaru od września do grudnia 1911, wystawienie „Legionu” Wyspiańskiego, przedsięwzięcie śmiałe a pożądané, które — zdaniem komisji — trzeba stanowczo zapisać na dobro teatru, jako ważną pozycję. Ponadto jedna „Cyganka warszawska” Nowaczkińskiego zdolna była wywołać silniejsze i trwalsze wrażenie. Naogół jednak repertuar zachował — zdaniem komisji artystycznej — brak stałego, z góry obmyślanego planu. Komisja wytyka dalej, że w teatrze krakowskim brak u personelu kobiecego bohatera tragicznego, lirycznego-dramatycznego, konwersacyjnej i starszej dramatycznej, zaś u personelu męskim lirycznego bohatera i charakterystycznego komika. Komisja domaga się też uzupełnienia w powyższym kierunku personelu artystycznego, dalej staranności i nowoczesności oraz ustanowienia osobnego inscenizatora, wreszcie wstrzymanie obecnego planu repertuaru. Komisja artystyczna przedłożyła następnie sprawozdanie z całorocznej działalności teatru krakowskiego w sezonie od września 1911 do końca czerwca 1912 roku. Sprawozdanie to wykazało również liczne braki u personelu oraz w układzie repertuaru.

Nabożeństwo akademickie odbędzie się 16 b. m. w kościele św. Anny o g. 9.10. Ks. kanonik Słupicki wygłosi konferencję na temat „Przyczyny niewiary” (Nieznajomości Objawienia).

Admirał Juliusz Ripper, który z dniem wczorajszym przeszedł w stan spoczynku, urodził się w r. 1847 w Podgórzu pod Krakowem. Należał on do najzdolniejszych i najbardziej lubianych admirałów marynarki austriackiej. W r. 1894 otrzymał szlachectwo. Wielką usługę oddał Ripper marynarce austriackiej w czasie wojny hiszpańsko-amerykańskiej. Ripper był wówczas komendantem okrętu wojennego „Marta Teresa”, który znajdował się pod San Jago di Cuba, niedaleko miejsca bitwy. Okręt „Marta Teresa” był narażony na strzały z okrętów amerykańskich, które nie poznały w nocy flagi austriackiej i wzięły go za okręt hiszpański. Ostrzaływanie okrętu miało się iść, a Ripper rozpoczął. Ripper jednak nie stracił zimnej krwi, kazał zapalić na okręcie wszystkie światła i zagrać orkiestrze hymn amerykański. Wobec tego Amerykanie wysłali do okrętu „Marta Teresa” oficerów i w ten sposób nieporozumienie się wyjaśniło. Oficer ów oświadczył potem, że armaty okrętów amerykańskich skierowane były na okręt austriacki.

Konferencja literacko-artystyczna. Staraniem i na dochód Bratniej pomocy uczniów Akademii sztuk pięknych, odbędzie się w lutym i marcu cykl konferencji literacko-artystycznych. Wydział Bratniej pomocy pozyskał szereg wybitnych prelegentów, którzy w jednogodzinnych wykładach zapoznają publiczność z ważnymi zagadnieniami kulturalnymi doby obecnej. W dniu 23 lutego mówić będzie artysta malarz p. Karol Maszkowski „O kolekcjach na Huculszczyźnie”; w dniu 28 lutego dr Fr. Gawełek omówi „Znaczenie pierwiastka ludowego dla kultury”; w dniu 2 marca odbędzie się zajmująca prelekcja p. Józefa Albina Herbaczewskiego „2 historyj mezzajunizmu”; w dniu 11 marca „O stanie obecnym i przyszłości architektury”, zabierze głos p. Adolf Szyszko-Bohusz. Wreszcie na zakończenie cyklu p. Leon Schiller wywodzi odczyt: „Artysta teatralny Wyspiańskiego”. Niezwykle interesujące tematy, poruszone w cyklu, jak i osoby prelegentów, zgromadzą zapewne na każdym z odczytów liczną publiczność. Bilety na odczyty nabywać można od 15 b. m. w cukierni p. Jana Michalika (Floryańska), w księgarni Krzyżanowskiego (Linia A-B), w księgarni Spółki wydawniczej (Linia E-F).

Poranek symfoniczny, zapowiedziany przez kapelmistrza Czyżewskiego na najbliższą niedzielę w sali Starego Teatru, wywołał żywe zadowolenie sfer muzycznych, które wśród odczuwanych już prawie popiołów minionych i większych wirtuozy, rzadko mają sposobność, posłuchania produkcji dobrego chóru lub orkiestry symfonicznej. A przecież oba te czynniki są podstawą kultury muzycznej i powołane do jej szerzenia koncerty symfoniczne, do prowadzenia p. Czyżewskiego, zyskały uznanie krytyki i słuchaczy. Nie mogąc z powodu gry w teatrze urządzać takowych wieczorów, wprowadził p. Czyżewski na wzór zagranicznych „Matinee” poranki symfoniczne, których doborowe pro-

gramy, dogodna pora i niskie ceny powinny ścigać licznych słuchaczy, szczególnie młodzież.

Program najbliższego poranku jest następujący: 1. Schumann, uwertura; 2. Beethoven VIII symfonia; 3. Berlioz: Karnawał rzymski; 4. Sinigaglia: Danze Piemontesi I i II.

Szkola nauk społeczno-politycznych. W dniu 17 b. m. (poniedziałek) o g. 6 wiecz. p. Władysław Studnicki rozpoczyna serię wykładów p. t. „Austro-Węgry i nasz stosunek do nich”. Streszczenie: Geneza historyczna monarchii austro-węgierskiej. Austria wobec rozbiórów Polski. Polityka Austrii względem Galicji od zaboru do 1848 roku. Okres reakcyjny w monarchii. Geneza konstytucji austriackiej, geneza dualizmu. Stosunek Galicji do Austrii od 1867 do 1906 r. Polityka zewnętrzna Austrii.

Program koncertu poniedziałkowego, w którym wystąpią Alfred i Rudolf Holzerowie, znani zaszczętnie z pełnych powodzenia występów w Wiedniu i Warszawie — obejmuje dzieła następujące: 1) Mozart: Sonata D-dur; 2) Saint-Saëns: Wariacje na temat Beethovena; 3) Chopin: Rondo; 4) Grieg: Romanza. Niewielką ilość pozostałych biletów sprzedaje kasza Starego Teatru.

„Przechadzka po Paryżu”. Profesor Pivert z Paryża wygłosi jutro o godzinie 6 1/2 wieczór w sali Kopernika w Collegium Novum konferencję p. t. „Przechadzka po Paryżu”. Konferencja w języku francuskim ilustrowana będzie obrazami świetlnymi.

Korzystając z pobytu profesora Piverta wydział „Resursy urzędniczej” zaprosił go do wygłoszenia odczytu, który będzie ilustrowany obrazami świetlnymi objaśnianymi w języku niemieckim przez p. de Pivert, oraz deklamacją synka jako prelegenta. Na ekranie ukazać się obrazy Paryża, skalistej Bretanii, oraz cudowej groty w Lourdes, miejsca pielgrzymek całego chrześcijańskiego świata. Odczyt odbędzie się w niedzielę dnia 16 lutego o godzinie 7 wieczór. Wstęp dla członków i osób wprowadzonych 50 h.

O głównych prądach w muzyce nowoczesnej” mówił będzie prof. dr Józef Wład. Reiss, staraniem „Znica”, w poniedziałek dnia 17 lutego b. r., w sali Kopernika Coll. Nov. Bilety w cenie 1 kor. i 50 hal. można nabywać wcześniej w księgarni S. A. Krzyżanowskiego (Rynek A-B) oraz w lokalu „Znica” (od 12 do 1 i od 6 do 8 wiecz.). Początek odczytu o godzinie 6 wieczór.

Raut PP. Ekonomek odbędzie się nie 16 lecz 20 b. m. w sali restauracji hotelu Saskiego. Program, którego zarys później będzie podany, zapowiada się bardzo interesująco.

Z uniwersytetu. P. Roman Jabłonowski, rodem z Siwek (Królestwo Polskie) otrzymał w uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofii.

P. Władysław Pawlica z Poronina stopień doktora filozofii.

P. Franciszek Jurzykowski, rodem z Jabłonkowa (Śląsk austriacki) otrzymał stopień doktora wśzech nauk lekarskich.

Z sali odczytowej. W sobotę, dnia 15 b. m. o godz. 8 wiecz. w sali wykładowej Collegium Witkowskiego (nowy zakład fizyczny) wygłosi odczyt p. t. „Pamięć polskie w Padwie” znany prelegent p. Aleksander Janowski, wiceprezes pol. Tow. krajowawczego w Warszawie. P. Janowski, który na próbie Kółka przyrodniczych uczniów uniwersytetu, specjalnie przyjeżdża z Warszawy dla wygłoszenia swego odczytu, z wycieczki swej do Włoch przywiózł bogatą kolekcję świetnych zdjęć fotograficznych i bogatszy jeszcze zbiór wrażeń, które w sobie podzielił się ze słuchaczami. Rozmowa przed nim obrazy słonecznej Wenecji i Padwy, obrazy miasta, do którego tłumnie dążyła nasza młodzież w XVI w. po nauce. P. Janowski, świetny znawca stosunków polsko-włoskich, nakreślił obraz tych stosunków, które odegrały tak potężną rolę w dziejach kultury polskiej, nakreślił wreszcie obraz doli i niedoli młodzieży, garncującej się już w XVI wieku na wszechnie włoskie.

W poniedziałek, dnia 16 b. m. o g. 5 po południu w sali Towarzystwa technicznego (ulica Straszewskiego 1, 28, II p.) odbędzie się wykład popularny inż. Eugeniusza Tora o wystawie graficznej reprodukcji wiedeńskiego zakładu graficznego. Wykład obejmie w sposób opisowy wraz z obrazami świetlnymi różne metody techniki reprodukcyjnej, stosowanej w wiedeńskim zakładzie graficznym. — Wstęp wolny.

W Czytelnicy Polskiego Związku niewiaśc katolickich (Szczepańska 5) w sobotę 15 lutego o godzinie 4 odbędzie się pogadanka p. Ludomłowej Korczyńskiej, na temat „Szkice z Bałkanu”. Goście mile widziani.

W „Towarzystwie technicznym” została utworzona sekcja miernicza. Zebranie dla założenia sekcji uchwalilo regulamin, poczem wybrano następujący zarząd sekcji: przewodniczący Bolesław Skąpski; zastępca przewodniczącego Bolesław Szarek; sekretarz Tadeusz Kaczorowski; skarbnik Rudolf Bobrowski; bibliotekarz J. Nowak. Celem sekcji jest zespoleńie się w pracach naukowych, stworzenie jednolitej i zwartej organizacji tak potrzebnej w dzisiejszych stosunkach, oraz obrona własnych interesów, zagrożonych wskutek wykonywania robót mierniczych przez ludzi niekwalifikowanych, oraz przez obsadzanie posad silami niekrajowymi.

Pokątna kancelaria adwokacka. Rada dyscyplinarna krakowskiej Izby adwokackiej na najbliższym posiedzeniu zajmować się będzie sprawą, która w pałastie krakowskiej wywołała wrażenie swą niezwykłością. Do wydziału Izby dochodziły od dawna wieści, że w domu przy ul. Smoleńsk 1, 23 ieniej pokątna kancelaria adwokacka, którą prowadzi dr Władysław Ekiert, kandydat adwokacki, praktykujący u adw. Dr. Bardla. Na wezwanie Izby dyrekcja policyj zarządziła rewizję w „kancelarii”, z wynikiem niespodziewanym, a bardzo obciążającym p. Ekierta. Okazało się, że p. Ekiert prowadzi kancelaryj, jak adwokat wpisany na listę adwokatów. W rewizji brało udział oprócz komisarza policyj i dwóch agentów, nadto dwóch wydelegowanych członków Izby adwokackiej. Dwie szafy pełne aktów, maszyna do pisania, personal pomocniczy i księgi biurowe świadczyły, że wykryto pokątną kancelaryj adwokacką. P. Ekiert poświęcił swej kancelarii całe popołudnie; rano bowiem zajęty był jako kandydat adwokacki. Procesów pod swą firmą nie mógł prowadzić, więc zajmował się sprawami niespornymi, wygotowywał kontrakty, wyjeżdżał pożyżki i przeprowadzał różne transakcje finansowe. Wszystkie akta i korespondencje przewieziono do Izby adwokackiej, która referentem tej sprawy ustanowiła adwokata Dra Ludwika Szalaya.

Pożar. Wczoraj po południu wybuchł pożar w sklepie tapiciera Bardacha przy ul. św. Katarzyny pod 1. 3. Ogień powstał od lampy naftowej, która

spadła z sufitu. Nim straż przybyła, ugasili ogień domowicy.

Kradzież wina. Wczorajszej nocy zakradł się złodziej do piwnicy restauratora Żabnera przy ul. Lwobrosczyzna pod 1. 1 i ukradł kilkanaście butelek wina. Policja aresztowała wracającego z łupem złodzieja, mianowicie 13-letniego Adama Kotłę i 15-letniego Adama Berdeckiego.

Z kraju.

Biała 13 lutego. (Odczyt naukowy prof. Dra Nitscha). Profesor Wschechny Jagiellońskiej w Krakowie, Dr. Nitsch, uproszony przez Koło T. S. L. w Białej, będzie miał wykład w Białej dnia 16 b. m. o godz. 4 po południu, w auli seminarjum, na temat: „Granica językowa polsko-niemiecka w zaborze pruskim”. Wykład ten opiera prof. Dr. Nitsch na swoich najnowszych badaniach i podróżyach po ziemiach zachodnich kresów polskich w państwie niemieckim.

Myślenice 12 lutego. (Myślenickie Koło Tow. Nauk. szkół wyda). Dnia 7 lutego b. r. odbyło się walne zebranie Koła Tow. Nauczycieli szkół wyż. Po odczytaniu sprawozdania rocznego i przedstawieniu sprawozdania kasowego, udzielono absolutorium następującemu zarządowi. Wskład nowego zarządu weszli prof. Kosiniński, jako przewodniczący, dyr. Pardyak, jako zastępca przewodniczącego, prof. Eliński (sekretarz), prof. Lambert (skarbnik), prof. Matyja i ks. Nodzyński. Do komisji rewizyjnej wybrano prof. Kapturkiewicza, Mielniaka i Nowaka. Następnie omawiano sprawę przystąpienia do Tow. kredytowego N. Sz. W. oraz postulaty nauczycieli w sprawie pragmatyki służbowej.

Tarnów, 13 lutego. (Przytoczenie do charakterystyki stosunków tarnowskich. — Przedstawienie a. materialne na pozabywanych pracy).

Sprawa sprzedaży mleka w naszym mieście jest jedną z najbardziej palących kwestyj. Mówimy o mleczarni, a właściwie o mleczarniach p. Krakowskiego, który znajduje się w tem szczególnym położeniu, że obywateli jest zupełnie bez konkurencji. To jest powodem, że mleko, sprzedawane w mleczarni p. Krakowskiego, pod względem jakości pozostawia dużo do życzenia; sprzedaje się je zazwyczaj zbitane, a smak jego przypomina raczej smak woły, aniżeli mleka. Przemyt mleko zbierane i odpowiednio przetworzone sprzedaje się po cenach krakowskich, t. j. po 26 hal. za litr.

Doprawdy podobne postępowanie może mieć miejsce tylko w Tarnowie, którego mieszkańcy znoszą wszelaki wysiłek bez skarg i protestów. Przedsiębiorca, któryby otworzył konkurencyjną mleczarnię, znalazłby powodzenie i poparcie u publiczności tarnowskiej.

Sekcja dramatyczna tarnowskiego Koła T. S. L. wystawia dnia 15 b. m. w sali „Sokoła” znakomitą wyreżyserowaną sztukę Fredry pod tytułem „Damy i huzary”. Dochód z przedstawienia przeznaczony dla ludzi, pozabawionych pracy i przekazywany obędzie „ad hoc” wybranemu komitetowi z Iona Rady miejskiej.

Łągorowa, 12 lutego. (Obchody styczniowe w powiecie. — Z „Sokoła”. — Wieczór kabaretowy. — Walne zgromadzenie „Resursy”. — Z ży ciu towarzyskiego. — Związki strzeleckie).

Staraniem nauczycielskich „Ognisk” w dąbrowskim powiecie odbyły się w wielu wsiach obchody styczniowe. Wiele Gręboszów święciła rocznicę styczniową w dniu 22 stycznia nabożeństwem, a w dniu 25 tegoż miesiąca uroczystym wieczorem, na którym odczyt w doskonałej formie wygłosił p. Bojko. W dniu 2 lutego urządziła znowu wieś Olszowa obchód pamiątkowy, w którym wzięło udział bardzo liczne włościanstwo z okolicy. Odczyt o powstaniu wygłosił kierownik szkoły p. Jaworski, poczem odegrano sztukę „Posiew wolności”. Po dobnym wieczór obył się w dniu 4 b. m. w Mędrzechowie, gdzie odegrano, po stosownym wstępie, dwie sztuki okolicznościowe: „Posiew wolności” i „Rękawiczki”. W okręgu mędrzechowskim urządzono ponadto wieczory uroczyste we wsiach Pawłowie, Bolesławin, Samociele, Grądach i Kupleniu. W miasteczku Żabnie obchodzi się obchód styczniowy z końcem b. m.

Tow. gimn. Sokół urządził trzy odczyty o powstaniu styczniowym w bieżącym miesiącu i z początkiem marca. Pierwszy odczyt, obejmujący treść i stan Polski przed powstaniem i źródła powstania wygłosił p. rejent Karol Braun, drugi o przebiegu akcji powstańczej do dyktatury Trautgutta, p. Wojciecha Musiał, trzeci wreszcie odczyt o upadku powstania i czasach po 1863/4 roku, wywodzi dr Jan Baj.

Znany humorysta i kabarelista polski p. Bronisław Bronikowski dał w naszym mieście z końcem ubiegłego tygodnia jeden wieczór kabaretowy. Publiczność bawiła się wyśmienicie, darząc humorystę zaśluzonymi oklaskami.

Z zeszłą sobotą odbyło się doroczne walne zebranie członków Resursy urzędniczej, na którym po sprawozdaniach skarbnika i gospodarza dokonano wyborów nowego Wydziału. Przesesom pozostał nadal rejent Krasicki, wiceprezesem radca sądowny Mardzeński. Gospodarzem wybrano p. Inżyniera Szpaka, zast. p. Zawierche, skarbnikiem p. Beresowskiego, bibliotekarzem p. Wojciecha Musiał. Do Wydziału weszli ponadto komisarz starosta p. Kaczorowski. Walne zgromadzenie wyraziło długocześnie członkowi Wydziału Kasyna następującemu obecnie p. rejentowi Braunowi, podziękowanie za zasługi i owocną działalność w Resursie.

Przed kilku dniami odbył się tu ślub panny Maryi Krasickiej, córki notaryusza i burmistrza miasta Dąbrowy z p. Waleryanem Karasińskim, koncepcją namieśnitwa.

Onegdaj urządził p. inż. Szpak, przewodniczący powiatowego komitetu ludowców, wlec w Bolesławin, na którym przedstawił p. W. Musiał z okazji rocznicy styczniowej dalsze powstanie polskich, poczem zorganizowano drużyny strzeleckie, do których zgłosiło się bardzo wielu chętnych. Poszczególne organizatorom po wsiach udzielił p. Szpak dokładnych informacji. Związki strzeleckie w naszym powiecie znajdują niezwykle zainteresowanie.

Aresztowanie A. Pachotty. W sprawie aresztowania Andrzeja Pachotty — o czem donieśliśmy przed kilku dniami — piszą z Rzeszowa do „Gazety Narodowej”:

W poniedziałek aresztowano w Rzeszowie b. dyrektora Banku zaliczkowego, Andrzeja Pachotę, który zajmował się głównie spekulacyjną parali oja. Pachotta był swego czasu kierownikiem rzeszowskiej ekspozytury lwowskiego Banku parcelacyjnego i podczas procesu przedwio b. dyrektora Banku parcelacyjnego, Dr. Deskurowi i Poznaniakom, był przesłuchiwany, jako jeden z głównych świadków. W ostatnich czasach zajmował się Pachotta parcelacją wsi Przybyszówki i miał się dopuścić całego szeregu czuństw. W ubiegłym tygo-

Wyrzuca pieniądze za okno

Z uniwersytetu ludowego.
W piątek o godz. 8: Wł. Weychert-Szymanowska:
Walka o niepodległość w literaturze polskiej.
W sobotę o godz. 7 dr Wacław Radecki: Wstęp do
psychologii.
Wykłady odbywają się w sali przy ul. Zwierzynie-
ckiej 1. 14

Nawojewo Górs, powiat Bzranów, 11 lata-
miejscowości nasza była dnia 9 lutego b. roku
władzkiem pięknej nreczystości, jak urzędziło tu
jezje nauczyelstwo, a okazy 50-tej rocznicy po-
stania styczniowego. Salę szkolną, udekorowaną
sien, flagi i wstęgi narodowe wypełniła szcze-
lność ludność miejscowa i obojętna inteligencja, a
jelewsza straż pożarna w mundurach pełnia ob-
lęski honorowe. Wiele włościan przybyło w stroch
chłopskich. Urzędziło rozpocząć kierownik
szkoły, p. Szymon Korpas, dłuższem przemówie-

berlińska porównuje ks. Hohenlohego z angielskim ministrem wojny Haldanem, wysłanym w tym czasie do Berlina z misją, w sprawie zbliżenia Anglii do Niemiec. Misja ta wówczas nie miała jednak powodzenia.

Z Łodzi. (Koło artystyczno-literackie). Z inicjatywy artysty-malarza Henryka Szczyglińskiego powstaje w Łodzi nowe kulturalne środowisko p. n. Koło artystyczno-literackie, którego celem będzie ozbudzenie życia artystycznego i podniesienie poziomu kulturalnego w Łodzi.

OSRAM

**Nowe
metalowe lampy Osram**

z ciągnionym drutem świetlnym.

Nie trzaskają się!

Typy:

90—139 Volt 10—1000 świateł
140—200 Volt 16—1000 świateł
70% oszczędności na prądzie.
Wspaniałe, białe światło. Dla prądu
stałego i zmiennego.

Prawdziwe lampy Osram dostępne u firmy
F. Leerd. Braków, Dubież 1. Osramlampen
Ges. m. b. H., Wiedeh, IV, Schiselmühlg. 4.

z dnia 14 Intego 1913. godzina 1 w południe.

1. Waluty: Franki papierowa płaga 95:50 żądają 96:25
100-to frankowi w głoście 19:10 19:25. Dolary amerykański
kolej 492:- 497:-

II. Listy zastawne: 5-pro. Listy zast. prem. Banku
hipot. —, —, 4 $\frac{1}{2}$ -pro. Listy zast. Banku hip. 91:50-
92:-, 4-pro. Listy zast. Banku hip. 84:75 85:25, 4 $\frac{1}{2}$ -pro.
Listy zastawne Banku krajowego 83:25 84:25, 4-pro. Li-
sty zast. Banku kraj. 87- 88- 4-pro. Listy zast. gal.
100-to 88- 89- 4-pro. Listy zast. gal. 91- 92-
gal. Tow. kred. ziem. 41-letnio 91:- 92- 4-pro. Li-
sty zast. gal. Tow. kred. ziem. 55-letnio 84:- 85-
4 $\frac{1}{2}$ -pro. Listy zast. gal. Tow. kredyit. ziem. 55-letnio
83:25 91:-, 4 $\frac{1}{2}$ -pro. Listy zast. Banku galic. dla han-
dla i przem. 95:00 96:-

III. Obligacje i pożyczki: 4-pro. Galic. obligacje pro-
wincyjne 95:50 96:50 4-pro. Pożyczka kraj. z 1893 r.
14:75 85:75, 4-pro. Pożyczka m. Lwowa z 1911 r. 85:-
86:- 4-pro. Pożyczka m. Krakowa z 1899 roku 85:-
86:-, 4 $\frac{1}{2}$ -pro. Obligacje komunalne Banku kraj. 91:75
92:25, 4-pro. Obligacje kolejowe 82:- 85:50.

IV. Akcje: Banku hipot. we Lwowie 635:- 640:-
Galic. dla handlu i przem. w Krakowie 4.0- 40.0-
Akcje kolei Lwów-Czerniowiec-Jassy 610- 615-

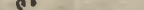
Grupa warszawska.

Warszawa, 11 Intego.
4-procentowa renta rosyjska 93-55 rub.; premialowa z 1864 roku — rub.; premialowa z 1866 roku 31. —; 4-1/2-proc. obligacye m. Warszawy 83-; 5-proc. po yskusa rosyjska I emisyi 98-; 4-1/2-proc. pożyczka III emisyi 73-50; zsalachowice 311-; 4-1/2-proc. listy ziemskie 8-65 rub.; 4-proc. listy ziemskie 87-93 rub.; 4-1/2-proc. listy zast. Row. Krol. Polskiego 57-93 rub.; 5-procentowa lista ziem. Warszawy 90-90 rub.; 4-1/2-procentowa lista ziem. Warszawy 90-95 rub.; 5-procentowa lista Dółz. 89-45 rub.; 4-1/2-proc. listy Dółzkie 89-70 rub.; akcyje Bauc. handl. m. Łodzi 420 — rub.; akcyje Banku handlowego warszawskiego 459 — rub.; akcyje warszawskiego B. n. handlowego VII emisyi 496-50 rub.; Bank dyskontowy warszawski 451 — rubli; Cukrownia 297-50 rubli; Starachowice 233 — rub.; Lipiń 130 — rub.; Rodzki 124 —. Rodzki nowe 127 — rub.; Zawiercie 275 — rub.; Żyrardów 215 — rub.; Putków 155 — rub.; 6-proc. piotrkowskie 85-35 rub.; 4-proc. m. Wilna 37-10 rub.; Bank dyskontowy 495 — rub.; Borman-Sawede 380 — rub.; Borowski 380 rub.; nowa renta austriacka 91-05; Berlin 46-82; Londyn 95-20; Paryż 37-70; Wiedeń 89-54; *Lizy* 316 —.

Giełda zbożowa.

Budapeszt, 14 lutego. Targ sztokowy.
Pszonica na kwiecist 11 95 do 11 99; pszenica na maj
— do —; płatnica na październik 12 18 do 12 19;
żyto na kwiecist 9 88 do 9 89; żyto na październik
9 66 do 9 87; owies na kwiecist 10 35 do 10 36;
płatna na październik 8 94 do 8 95; kukurudza na maj
7 72 do 7 73; kukurudza na lipiec 7 82 do 7 93; i
mak na sierpień 10 05 do 10 05.

proszę baczną zwrócić uwagę, czy pudełko zaopatrzone jest firmą
Rudolf Herliczka,
 gdyż tylko te są oryginalne i pierwszej jakości.

Udzielam lekcyj

z zakresu niższego gimnazjum wzmiank. za obiad. Zgłoszenia: G. R. poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu Nr 1624. 1624

Lokal

odpowiedni na pracownię stolarską jest do wynajęcia róg ul. Starowińskiej i Miodowej, przy stacji tramwajowej. — Wiadomość w handlu Henryka Rechta, Floryańska 2. 1609 1 2

Prawnik

z dwoma egzaminami rządowymi, z kilkuletnią praktyką adwokacką, poszukuje posady kandydata notaryalnego. Zgłoszenia pod „E. I.” poste restante Bochnia. 1622 1 3

Poszukuje się koncesyi na restauracyę w Krakowie. Zgłoszenia listowne przyjmują Administracya „N. Reformy” pod „Koncasya 1621”. 1621 1 2

Książki

oddzielne i całe księgozbiory kupuje po największych cenach w przejeździe przez Kraków dnia 16 i 17 b. m. w hotelu Monopol (Kleina), ul. św. Gertrudy 6, między 2 a 4 po południu. Na żądanie przyjdzie oglądać większe zbiory. 1563 1 2 Rubin.

4 pokoje

przedp. kuchnia, wszystko frontowe, słoneczne, łazienka, z prysznicem, instalacja gazowa, na wysoki parterze, przy ul. Powiśle 3, od 1 kwietnia b. r. do wynajęcia. 1596 1 5

Do wynajęcia

cały dom III-piętrowy, w oddaleniu 5 m. od Rynku głów. odpowiedni na pensjonat. Dobry układ mieszkalny. Wiadomość w handlu Henryka Rechta, Floryańska 2. 1610 1 2

Wiktor Barabasz

Skład fortepianów, pianin i harmonium
Kraków, Rynek gł. 39, Linia A-B.
Telefon 2538.
Poleca instrumenta doborowe z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych. Wyłącznie zastępstwo L. Bösendorfera.
Wielki wybór w instrumentach przegranych. 23 0

KONKURS.

Urząd miejski w Czchowie rozpisuje konkurs na posadę lekarza miejskiego w Czchowie z placą roczną 1200 koron.
Termin do 20 marca b. r.
Warunki są do przejrzania w kancelaryi gminnej.
W Czchowie, dnia 12 lutego 1913.
Komisarz rządowy:
Z. Gostkowski.

Akuszerka

Filipowa mieszka przy ul. Kremerowskiej 4, I p. 1626 1 6

Inteligentna Niemka

izraelitka (z przesłanną niemiecką) i z pięknym piśmem) przyjmie posadę jako towarzyszkę, do gospodarstwa, do dzieci lub t. p. tylko w domu izr. — Frau Dorothea Linker bei H. Natowicz, Podgórze, Rynek. 1628

Potrzebna

panna, pisząca na maszynie Adlera i znająca stenografię niemiecką, dla filii Łódzkiej (Królestwo Polskie) pierwszego Towarzystwa Elektrotechnicznego. Oferty pod: Skrzynka pocztowa 140, Kraków. 1574 2 3

METODĄ ANSONA

udzielają lekcyj osobnych i zbiorowych:
Francuz z wyższ. wykształ.
Anglik z wyższ. wykształ.
Niemiec z wyższ. wykształ.
Kraków, Jagiellońska 9, I p. Tel. 2233. 296 32 0

Na reumatyzm

goście, po-trzał (ischias) i łamania poleca się uśmierzające nacieranie, od wielu lat ogromnie rozpowszechnione, przez wielu lekarzy ordynowane i przez naukowców uznane **Minimentum Gaultierae compositum** z prawnie zarejestrowaną marką ochronną

„NERWOL“

chemika dra Juliusza Franzosa, aptekarza w Tarnopolu, 8 koron, nie licząc opakowania i franko. Tysiące listów dziękczynnych do przegladni. — Do nabycia w aptece Władysława i Redyka, jakoteż w drogeriach Pauchuckiego, Reitera, Władysława i Zopotha. Główny skład wysyłkowy i adres: Dr Juliusz Franzos, Tarnopol Nr 140. 87 6 0

Nowo otwarty

MAGAZYN BRONI

pod firmą

R. Gliniecki i B. Wierzejski

w Krakowie, ulica Szewska 2

poleca bogaty wybór broni wszelkich systemów, przyborów myśliwskich sportowych, oraz własną pracownię i warsztaty reperacyjne.

114 7 0

Najslawniejsze Powieści Świata

tanio, a wytworne wydawnictwo z ilustracjami polskich i zagranicznych malarzy, wychodzi w zeszytach (rocznie 52 zeszytów — 12 obszernych tomów) od 1 stycznia 1913. **Serya pierwsza**

Cykl powieści historycznych Al. Dumasa

TRZEJ MUSZKIETEROWIE

Prenumerata kwartalna 6 K, półroczna 12 K, roczna 24 K. Ilustrowany prospekt i próbne zeszyty wysyła na żądanie bezpłatnie Administracya „Najslawniejszych Powieści Świata” — Lwów, Zyblikiewicza 1. 35. 523 3 3

Rutynowany handlowiec

posiadający język polski, niemiecki i czeski, z dobrą praktyką, w wieku 30 lat, poszukuje posady w charakterze starszego pomocnika, kierownika lub podróżującego w większym domu handlowym. Zgłoszenia: „Handlowiec” poste rest. Kraków-Piasek. 1572 2 3

Pokój dla pańienek

z utrzymaniem i zapewnioną opieką. — Krupnicza 10, II p. 1575 3 3

Wdowa

poszukuje miejsca jako gospodyni. — „Julia” poste restante Kraków. 1579 2 3

Nauka

języków

obecnie:
Jagiellońska 9.
Nr telefonu 2233.
235 29 0

Bufet w Kino Bajce

Rajska 12, do wydzierżawienia. — Zgłoszenia ustne i listowne na miejscu w godzinach wieczornych. 1613 2 2

2 sklepy

w Podgórzu, przy III moście, na Małym Rynku 11, zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Kraków, Rynek Kleparski 3, sklep farb. 1611 2 3

Rafinerya spirytusu w Kłaśnie

poszukuje inteligentnej panny, kantonistki, z dobrego domu. Całe utrzymanie w domu. Oferty i świadectwa uprasza się przedłożyć zaraz. Blizsze szczegóły ustnie. 1559 2 3

Panna

biegła w języku niemieckim, poszukuje miejsca praktykantki w biurze jako buchalterka lub korespondentka. Wiadomość: „Praktyka” poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu ins. 1614 2 2

Wyłączne zastępstwo

na Bielsko-Białą i okolice do oddania wypłacalnemu kupcowi. Dotyczy ono patentowanego wynalazku **lampy naftowej bez kłota** o sile około 200 świec, dającej się użyć podczas świecenia zarazem jako kuchnia. Świadectwa udziela inżynier Rudolf Hermann w Krakowie, hotel Royal Nr 25, od godz. 5—7. 1627

1 korona!

tygodniowo można sobie spłacać u **S. Zahna** w Krakowie, przy ulicy Floryańskiej 1. 31.

destawcy związku c. k. urzędników państw. wszelkie jubilerskie przedmioty srebrne i złote, oraz wszelkiego rodzaju zegary i zegarki z najslawniejszych fabryk, z 5-letnią gwarancją, po nader niskich cenach, a mianowicie: zegarek prawdziwy Roskopf Patent za 13 kor., Omega srebrny za 24 kor., Zegarek złoty za 18 kor., Złociuszek złoty 14-karatowy za 9 kor., Złociuszek srebrny za 1 kor., jakoteż 14-karat. złote pierścionki i kolczyki po 3 kor., z powodu wielkiego zapasu. 1385 2 6

36 lamp łukowych

dobrze utrzymanych, sprzedaje natychmiast **kopalnia Brzeszcze.** 1635

Księgarnia G. Gebethnera i Sp. w Krakowie

poleca najnowsze wydawnictwa:

Foerster Fr. Dr. Wychowanie człowieka	9—
Kossak Wojciech. Wspomnienia . Wyd. in 4-o. Opr.	70—
Lubińska Teresa. Jarzmio miłosne . Powieść	4-60
Okładka ozdobna do „Świata zwierząt”, t. II	3—
Orzeszkowa Eliza. Pisma . Wyd. zbiorowe. Ser. I. T. 1—5. W opr. 14-50	14-50
Putiatycki Ks. Mały katechizm rzym.-katolicki	—20
Smolka Franciszek. Dziennik z r. 1848—9, w listach do żony	9-40
Sobieski Wacław. Pamiętny Sejm . Rok 1606	5-20
Stasiewiczowa K. Krótkie przepisy hodowli drobiu	—26
Teatr amatorski. Nr 105: Szwajcer Jerzy. Pojednani	—80
Nr 106: Chyliński Kaz. Roztrzępana Kaziunia	—80
Weyssenhoff Józef. Unia . Powieść litewska. Wyd. II.	5-20
Do nabycia we wszystkich księgarniach.	1221 3 3

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego dla handlu i przemysłu w Podgórzu

Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką, zaprasza swych Członków na

I. Zwyczajne Walne Zgromadzenie

które się odbędzie w lokalu Stowarzyszenia w Podgórzu, Rynek główny, I. p. w niedzielę, dnia 23 lutego 1913 r. o godz. 3 po poł. z następującym

Porządkiem dziennym:

1. Przedłożenie zamknięcia rachunków i sprawozdania Dyrekcyi za czas od 1 kwietnia 1912 do 31 grudnia 1913, oraz udzielenie funkcyonaryuszom Stowarzyszenia absolutorium;
2. Wnioski Rady Nadzorczej co do sposobu rozdzielenia czystego zysku;
3. Wnioski Członków.

Uwaga: Gdyby dla braku kompletu zwołane powyższe Walne Zgromadzenie się odbyć nie mogło, odbędzie się następne Walne Zgromadzenie tego samego dnia w tym samym lokalu i z tym samym porządkiem dziennym o godzinie 4 po południu, przyczem uchwały będą powzięte bez względu na ilość obecnych. 1630

ZŁOTY MEDAL
zn. wyst. powsz. w Paryżu 1900

ABRICOTINE
WYBOJNY LIKIER

Zadać z podpisem

J. Larnier

Engelien-Les-Bains pod Paryżem

301 8 8

Uroda więcej znaczy niż bogactwo!

Piękną cerę można mieć przy użyciu **Kremu Venus** usuwającego **PIĘGI**, plamy, opaleniznę i liszaje, oraz **Pudru Venus** dla pań, nieszkodliwego, subtelnie i delikatnie przylegającego do twarzy. Poleca laboratorium **St. Górskiego** w Warszawie. Główny skład w Drogueryi Magistrów farmacyi J. HANAKA i Sp., Kraków, Szewska 5. Krem Venus słoik 4 1 K 50 h i 2 K 50 h. Pudru Venus pudełeczko 4 40 h. 80 h i 1 K 20 h i 2 K 9971 10 10

Malarstwo polskie w monografiach.

Nakładem księgarni **J. Czerneckiego** rozpoczyna wychodzi cykl monografij wybitnych artystów polskich z barwnymi ilustracjami. Każdy zeszyt, stanowiący oddzielną całość, przynosi monografię danego malarza, oraz 20 reprodukcji barwnych z jego najcenniejszych dzieł.

Dotąd opuściły prasę:
1. Franciszek Żmurko przez Wł. Prokiescha.
2. Włodzimierz Tetmajer przez J. Czerneckiego.
3. Wincenty Wodzisławski przez Wł. Prokiescha.
Cena każdej monografii z ilustracjami **4 korony.** 563 3 3

Uczeń kl. VII gimn.
zdolny korespondent, poszukuje lekcyj. — L. W. poste restante Kraków. 1600 2 2

W pierwszej koncesyonowanej przez c. k. Namieslnictwo
Szkołę kroju i szycia
przy ul. św. Krzyża 1. 7

kurs najłatwiejszego, francuskiego kroju, systemu Wartha zaczyna się dnia 17-go lutego na przystępnych warunkach. Dla niezamężnych pań i pańienek, również dla pań urzędniczek kurs oddzielny za zniżoną opłatą. Zgłoszenia i wypisy codziennie od 9 rano do 12-tej i po południu od 3 do 6-tej. 1552 2 3

Koncypiant adwokacki

poszukuje posady na prowincyi. Zgłoszenia: Bl. poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inserat. 1557 3 3

Ucznia

do praktyki poszukuje **J. Fiałkowski**, Handel galanterijno - żelazny, **Nowy Sącz.** 1561 3 12

Wiolonczela

do sprzedania. **Kupuje** różne meble, kasy ogniotrwałe, broń i t. p. rzeczy, handel mebli i różnych rzeczy, Kraków, ul. Gołębia 1. 10. 1603 2 10

Pożyczki pieniężne

szybko, rzetelnie, tanio, dla każdego (także dla pań), z poręczycielami lub bez nich, ze spłatą po 4 kor. miesięcznie, tudzież pożyczki hipoteczne uskutecznia Zygmunta Schillingera, biuro bankowe i ekskontowe, Pressburg, Jiringer, 36. (Marka na odpowiedź). 1517 3 10

Sprzedam zaraz kilka wagonów dobrych **różowych ziemniaków** po 6 kor. za 100 kg. loco stacya Kraków. — W. Leśniakowski, Fryszak n/W. 1437 2 2

Miód

kuracyjny i deserowy, w 5 kg. puszkach po 7 K 50 hal. wysyła za zaliczką opłatno **Ks. Wł. Mikitka**, proboszcz w **Kopczyńcach**, p. Denysów. 898 14 0

Gorzelnik

technicznie wykształcony, posiadający chlubne rekomendacje z przebudowania gorzelnii, które sam wykonuje, oraz z wysokiego wyzysku masy, poszukuje posady gorzelnika za wynagrodzeniem ponad 50% z kg. skrobi. Zgłoszenia pod **A. H. 1533** przyjmują Administracya „Nowej Reformy”. 1539 2 2

Kto

chce mieć białe i zdrowe zęby, będzie używać tylko

„Krem perłowy“

Jana Ihnatowicza

Tuba Kremu perłowego 50 halerzy. 316 7 0

Wyborny miód deserowy!

kuracyjny, lipowy, rarytas miodoborowy z własnej pasieki, 5 kg. puszką kor. 7. Miód pszczoły 5 kg. kor. 6-50. Miód stołowy do picia 4 1/2 litr. gąsiorok kor. 6-30. Masło stołowe codziennie świeże, 5 kg. paczką kor. 12-50. Wysyła za zaliczką **I. M. Farba**, Podhajce 76. 757 19 0

Z braku znajomości

pragnie się zapoznać z celu matr. pana na lat 24; sympatyczna, z inteligentnej rodziny, z męzczyzną wykształconym, na stanowisku. Odpowiedź tylko na poważne zgłoszenia. Pośrednictwo nie wyklucone. Dyskretyca zapewniona. Zgłoszenia: „Cela m'importe beaucoup” poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inser. do 20 b. m. 1408 3 3

Fortepian

krótki, krzyżowy, biurko większe i salonka mahoniowe, biblioteka, lustra i różne meble dobre, używane, sprzedaje i kupuje sklep katolicki, Kraków, Gołębia 10. 1299 10 10

Sanatorium Dra Jaklina w Pilźnie (Czechy) do operacyj
PRZEPUKLINY I WOLA.
Prospekt i pisma o tych cierpieniach zadarmo. 944 9 20

E. 4624/12. 1556

Edykt licytacyjny.

Na wniosek Towarzystwa Zaliczkowego w Chrzanowie, jako strony egzekwującej, odbędzie się **dnia 27 lutego 1913 r.** o godz. 10 1/2 przed poł. w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr 2, w domu Oczkowskiego, licytacya realności lwh. 1790 ks. gr. gm. Chrzanów objętej, posiadłość miejską stanowiącej. Nie ruchomości wystawiona na licytację jest oszacowana na 56.336 K 29 hal. Najniższa cena wynosi 28.168 K 15 hal., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.
Do realności tej należy parkan, oszacowany na 50 K, już w powyższej cenie uwzględniony.
C. k. Sąd powiatowy w Chrzanowie
Oddział V
dnia 26 stycznia 1913. 46 2 0

Méthode Berlitz.

Roger de Brugière

professeur de français.

Ulica Karmelicka 9, parter. 1437 5 14

Miód pszczołny

z własnej pasieki, prawdziwy, czysty, tak zwany patoka, jako środek kuracyjny i spożywczy, wysyła pocztą za pobraniem w 5 kg. puszkach po zniżonej cenie, bo tylko 6 kor. 20 hal. Za prawdziwość i czystość ręczę. **P. Stelmach**, Podhajce (Galicya). 1408 8 25

Nowe kursa

przygotowawco do egzaminu z buchaltery kupieckiej składanego w Akademii handlowej w Krakowie i do egzaminu z rachunkowości państwowej składanego w c. k. Namieslnictwie we Lwowie rozpoczynają się **dnia 11-go lutego 1913**

w szkole buchaltery Stanisława Burnatowicza w Krakowie, ul. Floryańska 55, telefon Nr 2113.

Wpisy przyjmują Biuro Buchalteryjne, ulica Floryańska 55, codziennie.

Kto chce zdawać w terminie listim wieniec się wpisać teraz. — **Za sumienne przygotowanie ręczę się.** 1424 9 0

Kostiumy i suknie damskie

i ubrania dziecięce wykonuje się szybko, starannie, punktualnie i tanio. 1525 2 6
Kraków, Plac WW. Świętych 7.

Rada Nadzorcza Zwierzynieckiej Kasy dla Kredytu i Oszczędności

Stow. zarej. z ograni. poręką, zaprasza swych Członków na

Zwyczajne Walne Zgromadzenie które się odbędzie w lokalu Kasy (Dz. XII ul. Kościuszki 1. 15) **dnia 27 lutego b. r. o godzinie 6 wieczór** z następującym

Porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności i rachunków;
3. Wniosek Rady Nadzorczej o udzielenie Dyrekcyi absolutorium;
4. Wniosek Rady Nadzorczej co do rozdziału czystego zysku;
5. Wnioski i interpelacje. 1634

Kraków, dnia 13 lutego 1913 r.

Sekretarz: Prezes:

Henryk Bauke. Dr Bolesław Komorowski.

ENGLISH LESSONS

BY FIRST CLASS ENGLISH TEACHERS

ANSON OR BERLITZ METHOD.

JAGIELLO STREET 9, I FLOOR.

667 31 0

Dobry interes

zrobi ten, kto przystąpi z kapitałem do wyrobu opatentowanych maszyn do rachowania nowego systemu, bardzo wygodnych, obejmujących wszystkie cztery działania. 1510 3 3
Zgłoszenia listowne przyjmują Administracya „N. Reformy” pod: „Arythmos”.

Wyleczenie żołądka

Pan de l'Harnal, starzec w 80 roku życia, cierpiąc od przeszło 30 lat na żołądek.

„Używałem — opowiada on — bez najmniejszego skutku najrozmaitszych środków, tak np. lekarstwa W. L., pigulek M., białej gorczycy itd.

Pewnego razu poradzono mi, bym spróbował raz zająć się jedzeniem jedną łyżką Belloc-węgla. Już 10 lat minęło, a ja tego środka już nie potrzebuję i nie będę potrzebował. Obecnie cieszę się nadzwyczajnym zdrowiem, jak rzadko w moim wieku. Stolec mój jest regularny, a zatwardzenie, jak przedtem, już mi nie dolega.

W rzeczywistości wystarczy użyć Belloc-węgla w ilości 2—3 łyżek na każdym jedzeniu, aby po kilkudniowym używaniu wyleczyć się z cierpienia żołądkowego, a nawet przestarzałych i takich, w których inne lekarstwa nie przyniosły najmniejszego skutku.

Belloc-węgiel wytwarza przyjemne uczucie w żołądku, dodaje apetytu, ułatwia trawienie i usuwa obstrukcyę. Jest on najskuteczniejszym środkiem przeciw migrenie, która zazwyczaj z żołądka pochodzi, przeciw objawianiu się i wszelkim nerwowym dolegliwościom żołądka i kiszek.

Oczywiście najprostszym środkiem, t. j. proskawanym Belloc-węgiel, znaczy zmieszać go w szklance słodzonej wody, mieszając tę wypić od razu lub po trosze.

Belloc-węgiel może tylko pomóc, ale nigdy zaszkodzić, bez względu na to, w jakiej ilości się go zżywa. — Do nabycia we wszystkich aptekach.

Już się pojawiły naśladowstwa Belloc